

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ
ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА З ВИРОЩУВАННЯ ТА
РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Тарасюк Каріна Сергіївна

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Клевцєвич Наталія Анатоліївна

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Зернові здавна є основною продовольчою культурою в більшості країн світу. Вони мають широкий спектр використання, в тому числі в якості продуктів харчування, кормів і комбікормів. Солома та солома після належної підготовки та переробки займають важливе місце як грубі корми для великої рогатої худоби. Зернові використовуються як зелений корм, сіно, сінаж і силос. Збирання ранньостиглих зернових дозволяє використовувати посівні площі під стерньові культури. Ранньостиглі зернові є попередниками для багатьох культур.

Протягом усієї своєї тривалої історії хліб був незамінним продуктом і мірилом усіх цінностей.

Питання ефективності виробництва зернопродуктового підкомплексу завжди цікавило дослідників. Зокрема, дослідження Кваша С.М., Кирпа М.Я., Голомша Н.Є., Козак О.А., Лагодієнко В.В., Сментина Н.В., Добрава Н.В., Карпов В.А. та інші охоплюють широкий спектр методологічних питань, реформування відносин власності, становлення господарських пріоритетів, формування ринку готової продукції зернового підкомплексу тощо. Вивчаються проблеми реструктуризації підприємств та підвищення конкурентоспроможності зернової продукції

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи у сфері вирощування зернових культур.

Досягнення поставленої мети здійснювалось через вирішення таких *завдань*:

1. Надати характеристику бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку вирощування зернових культур.

2. Розглянути умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері вирощування зернових культур.

3. Обґрунтувати вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності та системи оподаткування;

4. Охарактеризувати новостворюване підприємство

5. Проаналізувати конкурентне середовище на ринку продажу продукції зернових культур.

6. Оцінити внутрішні конкурентні переваги проєкту «Зернові культури»

7. Сформувати стартовий капітал на створення проєкту «Зернові культури».

8. Сформувати поточні витрати на функціонування підприємства.

9. Спрогнозувати прибуток від реалізації продукції.

10. Розрахувати показники економічної ефективності проєкту.

11. Проаналізувати можливі ризики та заходи щодо їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільного створення проєкту по вирощуванню зернових культур.

Предмет дослідження – бізнес проєктування започаткування власної справи у сфері вирощування зерна.

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи використовувались такі методи:

1) економіко-статистичний аналіз: аналіз графіків та таблиць;

2) маркетинговий, що представляє собою SWOT-аналіз створюваного підприємства;

3) порівняльний метод – при дослідженні сучасних підходів до створення підприємства та управління його економічним розвитком;

4) розрахунково-аналітичні методи – при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку створюваного підприємства;

5) метод експертних оцінок – при визначенні основних характеристик зовнішнього середовища нового підприємства.

6) розрахунки показників ефективності проєкту відкриття проєкту по вирощуванню зернових культур проводились з використанням програмного продукту «Excel».

Інформаційна база дослідження: Закони України, інші нормативно-правові акти України, наукові дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, статистичні дані Державної служби статистики України, Головного управління статистики в Одеській області та Головного управління економіки Одеської обласної державної адміністрації, монографічні дослідження, навчальна література, наукові статті.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Загальна концепція організації власного бізнесу в Україні у сфері вирощувані зернових культур»** розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи на ринку зернових культур: розглянуто бізнес-ідею започаткування бізнесу з вирощування зерна; досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у сфері вирощування зернових культур.

У другому розділі **«Аналітична оцінка можливості створення ФОП «Зернові культури»** проаналізовано конкурентне середовище на ринку зернових культур м. Одеси та визначені внутрішні конкурентні переваги новоствореного проєкту з вирощування зернових культур. Розраховано витрати на створення та функціонування проєкту з вирощування зернових культур.

У третьому розділі **«Економічне обґрунтування доцільності відкриття ФОП «Зернові культури»** спрогнозовано прибуток від реалізації продукції новостворюваного проєкту. Проведено оцінку економічної ефективності проєкту. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджуються теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи у сфері вирощувані зернових культур та зроблено наступні висновки.

1. Актуальність бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку вирощування зернових культур полягає у тому, що кожен рік попит зростає на культуру, зокрема з інших країн. Тому експорт пшениці є невід'ємною частиною бізнесу. До того ж, вирощування зерна активно підтримується на державному рівні.

2. Для здійснення підприємницької діяльності необхідно пройти процедуру державної реєстрації.

Для новоствореної справи у сфері вирощування зернових культур буде обрано КВЕД-2010: Клас 01.11 - вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

Цей клас включає всі форми вирощування зернових, бобових культур і насіння олійних культур у відкритому ґрунті. Вирощування зазначених культур зазвичай комбінується в межах сільськогосподарських одиниць.

3. Новостворений бізнес буде оформлений як фермерське господарство та перебуває на загальній системі оподаткування сплачує податок лише на чистий дохід. Ставка оподаткування – 18%. Але крім цього потрібно сплатити ЄСВ “за себе” та військовий збір в розмірі 1,5%. Юридична адреса: Одеська область, с. Усатово, вул. Лиманна, 70.

4. Проведений аналіз конкурентного середовища на ринку вирощування зернових культур свідчить, що Україна до 2029 р. може збільшити виробництво зерна до 85 млн тонн, що забезпечить експортну пропозицію на рівні 68 млн тонн. Разом із тим досить переконливими видаються твердження про можливе досягнення виробництва зерна 100 млн тонн та експорту до 80 млн тонн. Отже, на ринку є місце для відкриття проєкту.

5. Проведена оцінка конкурентних переваг новоствореного підприємства свідчить, що сильними сторонами проєкта є наявність кваліфікованого та компетентного кадрового потенціалу, значна відносна частка ринку, вигідне географічне положення, знаходження поруч сучасного елеватора, знаходження поруч порта.

6. Для відкриття новоствореного проєкту по вирощування зернових культур необхідний стартовий капітал у розмірі 2 713 500 грн. Сума власних коштів планується у сумі 1 356 750 грн (50% від загальної суми стартового капіталу). Решту суми (50%) планується взяти в кредит в Приватбанку на 5 років під 16 % річних.

7. Для функціонування новоствореного проєкту по вирощуванню зерна необхідна сума поточних витрат у розмірі 427 911,03 грн за місяць та 5138332,66 грн на рік. Найбільшу частку поточних витрат займає заробітна плата, яка складає 195 000 грн на місяць та 2 343 400 грн на рік. Далі йдуть матеріальні витрати, які складають 68 000 грн на місяць та 816 000 грн на рік.

8. Враховуючи всі елементи виручка за першій рік складе 455 млн грн. На наступний рік ця сума складе 500 млн. Кожен рік виручка буде зростати на 5 млн грн.

Чистий дохід розраховуються як виручка мінус податок на прибуток. В першій рік чистий дохід складе 454,18 млн грн, на другий рік ця сума буде 499,1 млн грн.

В першій рік чистий прибуток складе 448,22 млн грн, на другий рік він складе 492,7 млн грн.

В новоствореному проєкті грошовий потік в першій рік складе 552,38 млн грн та на другий рік 596,86 млн грн.

9. Розраховані показники ефективності проєкту знаходяться в межах норми, що свідчить про доцільність створення проєкту по вирощуванню зернових культур. Період окупності та дисконтований термін окупності проєкту складають 1 рік та 2 місяці. Сьогоднішня вартість за першій рік складе 4803,30 тис грн, на наступний рік 4521,6 тис грн.

В перший рік NPV буде менше 0, так як проєкт тільки відкрився. На другий рік NPV складе 1808,1 тис грн. Індекс прибутковості складає 1,666 – це означає, що на кожну одиницю вкладених коштів підприємство отримує 1,666 грн дисконтованих надходжень. Показник перевищує межу одиниці, що дозволяє рекомендувати проєкт до реалізації. Рентабельність інвестицій новоствореного проєкту по вирощуванню зернових культур складає 66,6%.

10. Проведений аналіз можливих ризиків свідчить, що проєкт може зіштовхнутися з різними видами техніко-виробничих, комерційних, фінансових та інших господарських ризиків. Для мінімізації ризиків планується ціла низка заходів щодо пожежної безпеки, формування фондів; розробка стратегії розвитку бізнесу; лімітування витрат та страхування бізнесу.

АНОТАЦІЯ

Тарасюк К. С. «Економічне обґрунтування проєкту створення фермерського господарства з вирощування та реалізації зернових культур»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи ринку вирощування зернових культур: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи; досліджується нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у ринку вирощування зернових культур; обґрунтовані організаційно-правова форма і система оподаткування новоствореного бізнесу.

Проаналізовано конкурентне середовище ринку вирощування зернових культур у м. Одеса та визначені внутрішні переваги створеного підприємства з вирощування зернових культур. Розраховано витрати на створення та функціонування підприємства з вирощування зернових культур. Спрогнозовано прибуток від реалізації продукції та послуг. Проведено оцінку економічної ефективності проєкту. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

Ключові слова: зерновий ринок, вирощування зерна, бізнес-ідея, проєкт, прибутковість, ефективність, доцільність, ризик.

ANNOTATION

K. S. Tarasyuk "Economic substantiation of the project to create a farm for the cultivation and sale of grain crops"

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty "076 "Entrepreneurship, trade and stock market activity" under the educational program "Economics and business planning". – Odesa National University of Economics. - Odesa, 2023.

The paper examines the theoretical principles of starting one's own business in the grain crop market: the business idea of starting one's own business is considered; the regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity in Ukraine in the market of growing grain crops is investigated; the organizational and legal form and taxation system of the newly created business are substantiated. The competitive environment of the cereal growing market in Odesa was analyzed and the internal advantages of the newly created cereal growing enterprise were determined. Costs for the creation and operation of a grain growing enterprise have been calculated. Profit from the sale of products and services is forecast. An assessment of the economic efficiency of the project was carried out. Possible risks are analyzed and measures to minimize them are proposed.

Key words: grain market, grain cultivation, business idea, project, profitability, efficiency, expediency, risk.

